

Izloži razen ponedeljka
in dneva po prazniku
vsak dan opoldne.

Uredništvo je v Ljubljani,
Franciškanska ulica št. 6/L,
Učiteljska tiskarna.

Dopise frankirati in pod-
pisati, sicer se jih ne pri-
jema. Rokopise se ne vrača.

Oglas: Enostopna peti-
vrstica K 150, osmrtice
in zabave po K 250, raz-
glasi in poslano vrstica po
K 2; večkratne objave po
dogovoru primeren popust.

NAPREJ

Glasilo jugoslov. socialno-demokratske stranke.

Posamezna števil. stane
60 vinarjev.

Naročnina: Po pošti ali
z dostavljanjem na dom za
celo leto K 90, za pol
leto K 48, za četrt leta
K 24, za mesec K 8.
Za Nemčijo celo leto K 114,
za ostalo tujino in Ameriko
K 120. — Reklame se za
list so poštne proste.

Upravištvo je v Ljubljani,
Franciškanska ulica št. 6/L,
Učiteljska tiskarna.

Telefonska št. 312.

Problemi nove Nemčije.

(Od našega posebnega poročevalca.)

Berlin, 20. januarja 1920.

Pred kratkim se je vršil tu zani-
mljiv dan protesta berlinskega delav-
stva in uradništva.

Socialno demokratska stranka
(S. P. D.-desničarska) je sklicala 20
velikih shodov. Referirali so med
drugimi sodrug Siernig, Poetsch,
Heilmann, Barth, Giebel, Harneck
in Hansler. Ton odgovorov je bil zelo
zanjativ.

V Charlottenburgu je govoril
Giebel med drugim: »Cile in tak-
tiko stranke smo gradili na znan-
stvenih temeljih. Danes vidimo na-
pako, da smo se v dobrih miru pre-
malo pečali z azurnim vprašanjem.
Delo na gospodarskem polju ima
svoje lastne postavbe, ki se ne dajo
s silo urediti. Celo v industriji ni
mogoče nadomestiti onih dobrin, ka-
tere je vojna uničila, kaj šele v po-
ljedelstvu. Moram konstatirati,
da se s silo ne da preskrbeti živili.
Hoteli smo z žandarji dobiti od kmetov
živila, ali — bilo je zaman! Cene
se dajo regulirati le po penudbi in
povpraševanju. To je naša izkušnja
iz zadnjih let. Nezadovoljnost vsled
pomanjkanja živil jevelika, neodvisni
socialisti in komunisti to izrabljajo
iz gospodarske bede, v kateri le nas
potisnili dolgotrajna nesrečna vo-
jaka, nas ne more rešiti forma dr-
žave. Vsi prijatelji velikih frag bi
gledali kakor otroci, če bi imeli vla-
do v rokah. Mi moramo gledati vse-
mu lasno v oči in iskati od pomoči.
Ta pa je le v povznanju in poveča-
nju produkcije. Mirovna pogodba
je zlo za Nemce. V slednje dni bo-
mo bodeče morali importirati 40% ži-
vil, kar nas bo pahnilo v odvisnost
tujega kapitala. Za sedaj pa je le eno
mogoče: zaloge, ki so, le treba do-
bro shraniti ter jih pravilno razde-
liti. Upeljami to »Ablieferungspremi-
je«. Bolje je dati kmetu več za od-
dano blago kot pa trgovcu-verzični-
ku plačevati tribut. Ako tega dobro
ne uredimo, nam bodo naše zaloge
zadostale le do aprila in bomo mo-
rali od tega časa dalje vse drago
plačevati. Premije poljedelcu obre-
mene konsumenta, zato je treba najti
izravnavo. Strokovne organizacije
zahtevajo zato povišanje dohodkov
delavcev. Premija poljedelcem —
posebna draginska doklada delav-
cem!

Giebel je končal svoja izvajanja
rekoč: »Le z delom, le s poveča-
njem produkcije le mogoče priti na-
prel; nikdar pa ne z radikalnimi fra-
zami.

Tudi drugi govorniki (kakor po-
snemam iz poročil) so govorili po-
dobno.

Sprejela se je povsod sledeča, za
nemško delavstvo zelo značilna re-
solutcia:

»Zboriloče delavstvo izreka svo-
le obžalovanje nad zopetnim poviša-
njem cen najpotrebnejših živil, raz-
ume pa vzroke, ki so vlado prisilili
k temu koraku.

Delavci, nastavljeni in uradniki
morajo prejemati radi te nove obre-
menitve izdatne doklade. Splošno
zboljšanje življenjskega položaja le
mogoče, ako se ne preneha dela na
zopetni vzpostavitvi gospodarstva s
kar najintenzivnejšim delom v me-
stu in na deželi.

Nemški državni uradniki so šli na
cesto. Po široki cesti »Unter den
Linden« se je vila ogromna množi-
ca, ki je prišla iz shodov v cirkusu
Buschu, iz borze in Singakademie;
napisi so označevali svrhu in smer.
»Nemško državno uradništvo ni
zadovoljno s poviškom 50%, katere
le vlada dovolila na njihove zahte-
ve po 150% povišanju.« Časopisi ni-
šejo, da je bilo 50.000 demonstran-
tov. Čisto mogoče. Po zadnji stati-
stiki je štel kartel organizacij drž.
uslužbencev Vele-Berlina nekaj nad
80.000 članov.

Gledal sem demonstrante. Bili so
tih, mirni. Korakali so nemo mimo
vladnih palač. Pri Reich-tagu so se
razšli. Govoril sem z mnogimi. Naj-
bolj so nezadovoljni z Erzberger-
jem, ki je finančni minister. Erzber-
ger je vodja klerikalnega centra. Zelo
spreten politik, ki le stal ves
čas vojne na vodilnem mestu. Bil je
svoj čas ubog učitelj, sedaj je mogo-
čen državnik.

Ministri niso sprejeli deputaci-
je; le taini svetniki so prevze-
li na shodih sklenjene resolucije...
Demonstranti so, seznanjeni za to, zelo
živahno diskurirali, zakaj to...

Uradniki pravijo, da je njihova
zahteva po 150% povišanju mini-
mum!

Se ena stvar je, ki me je te dni
zanimala. Čul sem, da je med nem-
skim prebivalstvom veliko zibanje
za izstop iz cerkve. Zvedel sem po-
drobneje naslednje:
Leta 1910. je bilo v Berlinu in
Brandenburgu okrog 67.000 ljudi
brez konfesije. V l. 1912.—1914. je
izstopilo okrog 30.000 ljudi iz cer-
kve, tako da je bilo leta 1914. že
okrog 100.000 ljudi brez konfesije.
Od julija leta 1919. pa je gibanje ze-
lo naraslo. Od julija do oktobra
1919. leta je izstopilo iz evangeljske
cerkve 27.374 oseb. 30. septembra

(en dan) je n.pr. prijavilo izstop 1746
oseb. Gross-Berlin ima 11 uradnih
okrajev. Vsak dan prijavi nad 800
ljudi izstop iz evangeljske cerkve.
Danes le v Berlinu že 252.000 ljudi
brez konfesije — skoro približno to-
liko kot le katoliki. — Agitacije v
ta namen nisem videl, le v nekoliko
časopisih sem čital poročila o izsto-
pih, tako n. pr. 23. decembra je v
uradnem okraju Wedding prijavila
izstop iz cerkve 205 oseb. Samo v
enem časopisu sem čital opazko:
»Kdor hoče izstopiti iz cerkve, naj
stori to do 31. t. m. (decembra), ker
bo moral drugače plačati cerkveni
davek.« Tudi popolnoma
nemškoli

Pa kraje se tudi veliko v Berli-
nu. Ne samo v časopisih, ampak celo
na plakatih berem oznanja, o ve-
likih tatvinah. Kriminalna policija

ima polno dela. A le v malo slučajih
pride na sled zločincem, ki so zelo
premeteni in morajo imeti zelo do-
bra skrivališča.

Nemško časopisje se silno raz-
burja nad kaznijo, katero le izreklo
je dni francosko sodišče v Amiensu
nad Nemcem bratom Röchling.
Brata Röchling sta velika bogataša,
lastnika velikih tvornic železa in je-
kla v sedanjem okupiranem ozemlju
(v Saar revirju). Obsolena sta vsak
na 10 let težke teče in 10 milijonov
frankov denarne kazni... Eden brat-
ov le tu v Berlinu, eden le v rokah
Francozov. Obdolžena sta, da sta
porušila tovarne v okupiranem
ozemlju... Neodvisni socialist Je-
org Ledebour imenuje Francoze naj-
brutalnejše zmagovalce od dni zina-
ze Rima nad Kartago...

ogrožali Nemci, dostop v Tihi ocean
pa so li zapirali Janonci. Preostalo
je Črno morje. To pa bi imelo za
Rusijo pomen le, ako bi ta imela v
rokah izhod iz nje. To je morske
ožine pri Carigradu. Rusija si le ved-
no mnogo prizadevala in ovmomno
žrtvovala, da dobi pod to ali ono
pretvezo protektorat nad Carigra-
dom, oziroma nad pravoslavniimi
verniki, bivaječimi pod okriljem
turške države. Pa se li ni hotelo po-
srečiti, ker so li delali velike nepri-
like druge države, boječ se za svoje
koristi v Levantu.

Carske Rusije ni več. Sovjetska
država se konsolidira in ne misli na
razširjenje svojih ozemelj. S tem, da
dovoljuje narodom samoodločbo, si
dela pot preko prijateljskih držav na
vse strani sveta tudi do morja in vse
nasilne evropske reakcije li tega ne
more preprečiti.

Dalo bi se govoriti, kdo izmed
številnih kompetentov bi imel največ
pravice do Carigrada. Vprašanje le
seveda precej kočljivo, ker nam le
upoštevati najrazličnejše politične,
gospodarske, narodnostne momente
in ker so si nasprot-
stva zelo ostra. Tudi moramo sočas-
no računati z realnostjo, ki govori za
— moč in kapital.

S tem seveda se ni rečeno, da
priznavamo rešitev v zadnjem smi-
slu. Zavedamo se, da je vprašanje
Carigrada treba rešiti pravično in
razumno, to je tako, da ne bo več-
nih sporov radi njega in nemirov v
njem samem. Pri tem imamo pred
očmi, da je to točka, kjer se osred-
točuje promet iz pokrajin, ki mesto
obkrožajo, da vodijo vanj trgovski
pota z vseh strani sveta in da se ste-
kalo vanj ljudje vseh narodnosti.
Kraj nam kaže lice mednarodnega
tržišča.

S tem bi bilo tudi rešeno vpraša-
nje Carigrada in sličnih krajev. Po-
krajine, mesta in prelivi, ki so že
sami po sebi mednarodnega značaja,
glede katerih se vnaprej vedno
mednarodni spori in ki so v resnici
potrebni več narodom, da se morejo
razvijati, naj se — internacionalizi-
rajo. Tu prihajajo poleg Carigrada v
poštev v prvi vrsti Sueški prekop,
Oibaltarska ožina, Panamski pre-
kop, Bab el Mandeb, ožina Baltske-
ga in Severnega morja, Trst itc., v
kolikor te niso nevalizirane po med-
narodnih dogovorih.

Trboveljski rudarji izprti!

Dobili smo telefonično obvestilo,
da so bili včeraj trboveljski rudarji
radi pasivne resistance izprti. Tej
vesti nismo mogli skoro verjeti, kajti
nepričani smo, da bi se bilo spór

Komu pripada Carigrad?

Ime, ki ga zadnje čase najčesče
čujemo ali v časopisih srečavamo, je
poleg Odanskega, Reke in Kileva
pač — Carigrad.

Carigrad štelemo med najlepša
svetovna mesta, ker ima prekrasno
lego. Potovolci se ne morejo nadiviti
njegovi izredni obsežnosti in orien-
talski lepoti, našli le — kot iztočno
mesto — tudi eno najbolj umazanih
mest kontinenta. Eden faktor, ki skr-
bi za njegovo snaznost, so menda
neprevzledne množice znanih cari-
gradskih nosov.

Tudi glede zgodovine le Carl-
grad velezanimivo mesto. Stoji na
kraju, kjer se križajo trgovska in
strategična pota z vzhoda na zapad,
to je iz Rusije na Sredozemsko mor-
je in z juga proti severu, to je iz Ma-
le Azije na Balkan. Ta zadnja pot je
znana zlasti kot važna karavanska
pot.

Ta točka je bila ugodna za pre-
hod vojska z enega kontinenta na
drugi. Čez Dardanele je prepeljal
svoje množice že perz. kralj Kserks,
ko je napadel Grke. Pozneje je peljal
tudi čez svoje bojevitve čete Aleksan-
der Veliki, da si osvoji Azijo. V sred-
njem veku pa so ti kraji videli pre-
hod sultana Suleimana, ki je otvoril
s tem prodiranje moslimov v Evro-
po. Skoro stoletje nato šele je nadel
v turške roke Carigrad, ki ga le
brezupno branil zadnji kralj bizan-
tski Konstantin.

Preskočimo, kako se je mesto
razvijalo pod turško vlado in konsta-
tiramo le to, da sedaj mesto nima
veleindustrije in da le veletrgovina
v rokah Orkov, Armencev in špan-
jolskih Judov! Da ima mesto važna
lego, so se evropske države dobro

zavedale. Zato so se vedno kosale,
katera dobi nad njim protektorat in
to kosanje je rodilo mnogo hujih in
celo krvavih sporov.

Sedaj le »bolni mož« ob Bosporu
menda že dozorel za smrt in bi se na
njegovem grobu rada etablirala ta
ali ona velesila. V tem trenutku ne
prihaja Rusija več v poštev, pač pa
si stoliča nasproti Anglija in Italija,
za katerima ubira svoje korake tudi
mala Grška. Amerika se ponuja za
posredovalca in želi, da ostane Car-
igrad sultanu. To pa ne bo ohvelja-
lo, ker v tem so si vse sile edine, da
mora sultan preko Bospora v Brusu
ali kamorkoli, ena velesila pa naj
prevzame mandat nad mestom. Go-
voro, da bo Anglija.

S padcem Carigrada l. 1453 se je
začela za Evropo kruta doba turške-
ga nasilja, ki le ovirala razvoj južo-
zapadnega dela Evrope, zlasti slo-
vanskih narodov, in trajala celo do
dobe, ko le posegla vmes Rusija in
podala roko tlačenim balkanskim
državcem. Postavila je na noge Bol-
karijo in pomogla Srbiji, da se le
osamosvoji. Zadobila je na ta na-
čin nekaj protektorat nad temi dr-
žavami, ki so se tudi vedno obrača-
le do nje za pomoč, izvzenuši Bolza-
rijo, ki se li je pod vplivom german-
skega princa v zadnji vojni izneve-
nila.

Pa še drug moment je, čemu je
veliko Rusijo proti Carigradu. V tem
pravcu le slutila Rusija gospodarske
in politične koristi in gotovo le, da
bi imela Rusija od teh krajev okoli
Carigrada velike koristi. Ogromna
Rusija le bila takorekoč brez morja.
Severno ledeno morje je bilo večji
del leta nenlojno. Baltsko morje so

LISTEK.

GLAD.

Spisal Knut Hamsun. — Poslovenil
Fran Albrecht.

(Dolge.)

Trepetal sem od razburjenja in odreve-
nelosti, stal še vedno na istem mestu, si-
kaj kletvice in psovke, ihtec po silnici, loku, zlom-
ljen in top po blazni izbruhu srda. Tako sto-
jim nemara celo uro in ihtim in šepetam in se
trdno prijemlem za vrata. Nato zaslišim gla-
sove, pogovor dveh mož, ki sta prišla na »Ko-
vaško dvorišče«. Odstranil sem se od vrat, se
opotekal ob zidu hiš in dospel spet na razsvet-
ljene ceste. Čim sem stopal tja dol, so pričeli
moji možgani delovati v neko čudno smer. Do-
mislil sem se, da so tiste beraške barake dol
na robu trga, bode z materializmi in stare le-
sene šupe s ponošeno obleko prava sramota za
vso okolico! Kvarile so razgled celega trga in
deformirale vse mesto, fel! preč s to šaro! In
napravil sem v mislih proračun, koliko bi stalo,
da bi se pomaknil vstran Geografični institut,
tisto lepo poslopje, ki me je vsakokrat ko sem
šel mimo, tako zelo privlačilo naše. Premakni-
tel te vrste se nemara ne da izpeljati pod 70
do 72.000 kronami, — prijazna vsotica, to je

treba priznati, haha, za začetek, kaj? In roki-
mal sem s svojo prazno glavo in priznal, da je
to za začetek prav prijazna vsotica. Se venno
sem trepetal po vsem životu in zdajpazdal sem
še globoko zahtel no loku.

Imel sem občutek, da ni več bogve koliko
življi v meni, kot da piskam že na poslednjo
luknjico. Sicer pa mi je bilo to precel vseeno,
niti najmanje se nisem ukvarjal s tem: ra-
sprotno, šel sem doli skozi mesto, tla k prista-
niškemu mostiču, vse dalje od svojega stanova-
nja. Pravtako bi lahko legel vznak na tla, da
umrem. Bolečine so me polagoma napravile
brezčutnega; v nogi me le trgalo in razbijalo;
bilo mi je celo, kot da mi silil bolečina gor v
meča in niti to me ni posebnobolelo. Prenesel
sem že marsikaj hujšega.

Dospel sem doli do železniškega tira. Ne
prometa, ne ropota, le tuhtam le videti kak člo-
vek, nosač ali pomorščak, ki je pohajkoval z
rokami v žepih. Pozornost mi je vzbudil hrom
človek, ki je topo škilil vame, ko sva šla drug
mimo drugega. Ustavil sem ga instinktivno, se
namrdnil in vprašal, ako je »Nuna« že odpulja.
In nato si nisem mogel odreči, da mu ne bi po-
čil s prstom tik pod nosom ter ga vprašal:
»Gromska strela, da, »Nuna«! »Nuna«, ki sem
jo bil čisto pozabil! Misel nanjo le vzlic temu
ždel v moji notranjosti, nosil sem jo s sabo, ne
da bi vedel.

Da, bog vari, »Nuna« je zares že odpulja.
On mi pač ne more povedati, kam je od-
pulja?

Mož le preudarjal, stoječ na svoji daljši
nogi in držeč krajšo v zrak; krajša se mu je na-
rahljo nozibavala.

»Ne,« je rekel. »Ali veste, kaj je naložila?«

»Ne,« sem odgovoril.

Toda zdaj sem »Nuna« že čisto pozabil in
sem vprašal možaka, kako daleč bi bilo v Hol-
mestrand, računano v dobrih, starih geografič-
nih milijah.

»V Holmestrand? Dejal bi...«

»Ali pa Vaebhugsnaes?«

»Kaj sem hotel reči: dejal bi, v Holme-
strand je...«

»O, čujte, predno pozabim,« sem ga zopet
prekinil, »ali bi pač bili tako dobri in mi dali
majhno tobaka, čisto majčkeno tobaka!«

Dobil sem tobak, se zahvalil možu zelo
iskreno in šel. Tobaka nisem porabil, marveč
sem ga takoj vteknil v žep. Mož me je še ved-
no obdržal v očeh, nemara sem na kakšenkoli
način vzbudil njegovo nezaupanje; kjerkoli sem
hodil ali stal, sem imel ta nezaupljivi pogled za
sabo in ni mi bilo prijetno, da me zasleduje ta
človek. Okrenil sem se, se zopet vlekli tja, po-
gledal vani in dejal:

»Žebjar.«

Samo to edino besedo: Žebjar. Drugega
nič. Gledal sem strmo vanj, ko sem to rekel,
čutil sem, da sem strahovito strmel nanj; bilo
le, kot da strnim vanj z vsem svojim telesom,
mesto samo z očmi. Ko sem povedal to besedo,
sem za kratek hip postal. Nato sem se srelazil
spet gor k železniškemu tiru. Mož ni dal glasu
od sebe, le v očesu me je obdržal.

Žebjar? Zdalci sem obdržal pri miru. Da,
saj to se mi je takoj zasvetilo: tega hromca sem
že nekje srečal. Gori na »Granici«, nekoga la-
snega lutra; svoj telovnik sem bil zastavil.
Bilo mi je, kot da je s tistih dob minila cela
večnost.

Dočim sem še razmišljal o tem — naslo-
njen na hišni zid na robu trga in prečne ulice
— sem se hipoma zdrznil in se poskusil blaziti
dalje. Ker nisem mogel tega, sem se predzno
zastrel naravnost predse in zatahli v sebi sie-
herno sramežljivost, saj ni bilo drugega izhoda
— stal sem iz oči v oči tik pred »Glasnikom«.

Postal sem brezobzirno predzren in stopil
celo za korak naprej, da bi ga opozoril naše.
In tega nisem širil, da bi vzbudil v njem so-
čutje, marveč da bi osmešil samega sebe in se
izpostavil javnemu prezirju; lahko bi se vrget
na cestni tlak in se valjal po njem in prosil
»Glasnika«, naj gre čez mene, naj mi stopi na
ohraz. Še »doher večer« nisem rekel.

(Dolge prih.)

lahko mirnim potom poravnalo. Kal je dalo vladi povod za ta neprijetni in nepotreben izpor. ne moremo razumeti. Za danes ne maramo pisati obširneje o stvari, ker nam manjka podrobnejša sporočila o pozicijah in o delu komisije, ki je bila poslana v Trbovlje. Zdi se nam, da zasleduje vlada pri stvari drage

Dr. Maričič, vodja čk. urada.

Likvidacija dunajske poštno hranilnice.

(Dalle.)

II.

Tozadevna konferenca je bila dne 11. novembra pri ravnanstevu poštno hranilnice na Dunaju. Prisotni so bili: Guverner Schuster-Bonnot, zastopniki čehoslov. republike, Italije, poljske republike, Rumunije, Jugoslavije, avstrijskega državnega urada za trgovino in obrt ter državne urada za zunanje zadeve.

Za našo državo je bil razven mene, delegiran je ministrski inšpektor Jakob Vrečko.

Guverner kot predsednik konference je otvoril sejo, pozdravil prisotne in otvoril diskusijo o predmetu s kratkim historičnim pregledom na položaj poštno hranilnice po razpadu monarhije in posamezne nacionalne države. Opozoril je nato, da je bila vodilna misel pri sestavi predlogov za likvidacijo hranilnice ta, da je hranilnica samostojen zavod, naveden v članku 215 mirovne pogodbe, ki je imovina bi se imela sedaj razdeliti.

Stanje hranilnice je bilo razvidno iz bilance, predložene članom konference. O predlogih za likvidacijo hranilnice, ki jih je sestavilo njeno ravnanstvo in ki so bili prečitani ločeno za točko, se je vnela debata; pri tej priliki je predsednik tudi odgovarjal na razna vprašanja. Vloženi denar je ločiti od upravnega aparata poštno hranilnice. Imovina poštno hranilnice tvorilo zgolj vloge, medtem ko je celokupni, personalni in stvarni aparat eraričen.

Jugoslovanski delegati, kakor tudi češki, italijanski in rumunski so bili mnenja, da bi se moralo smatrati hranilnico kot zavod stare države in kot takšen, da bi se moral tudi likvidirati. To vprašanje je važno tudi za to, ker bi se na podlagi tega odločilo, da li morajo nacionalne države prevzeti nase volno posojila ali ne. Prav zato ni vprašanje jamstva samo teoretične narave, ker so pri tem dejansko tangirana praktična življenjska vprašanja nacionalnih držav.

Vsi delegati so izjavili, da so oni prišli na konferenco samo ad informatum in da ne morejo podati nikakih obveznih izjav. Nadalje je sporočil predsednik, da se je v splošnem dvignilo zapor, pod katerega so bili stavljeni privatni čk. računi ter omenil, da se moralo vršiti povračila lombardnih dogovorov in neizplačanih novčanic, dočim se v praksi nakazuje in sprejemajo plačila v avstrijskih novčanicah potem predkazovanja s čekovnega računa.

Delegati novih držav so želeli vedeti, koliko efektov odpade na posamezne teritorije. Natančnih podatkov v številkah niso mogli zaenkrat dobiti, ker je to težko ugotoviti.

Vprašanje zastaranja vložitnih knjižic se je tudi pretresalo in se je predlagalo naj zastarane knjižice pripadejo onim državam, v kat-

smotre. Njen korak ni bil opravičen in se bo zanj kesala. Kakšne posledice utegne to imeti za ves javni promet ni treba predavati. Trboveljsko in ostalo delavstvo svarimo, da obdrži mir in red. Naj se ne pusti od nikogar begati. Z mirnim, discipliniranim nastopom bo zmagoval. Stranka bo storila vso svojo dolžnost.

rih se nahaja poštni urad, ki je svoj čas izdal knjižico.

Predsednik se je nato zopet dotaknil predloga, naj bi se prevzelo kritje hranilnih vlog popolnoma v gotovini, in je pripomnil, da so zato merodajni le praktični razlogi, namreč nemogućnost, da bi se razdelili takoj celokupni saldo hranilnih vlog na posamezne teritorije. Pri računanju likvidnosti so prišle v poštev kot likvidne, sledeče postavke: efekti državne zakladnice, solinarski listi, kontokorentna imovina, lombardne menice in gotovina.

Imovina na žiro-konto avstro-ogrske banke je znašala 30. septembra 1918. skupno 1378 milijonov kron.

Ministrski inšpektor Vrečko je interpelliral predsednika glede terjatve iz obračuna s pošto napram Jugoslaviji, ter izrazil svoje začudenje, da se Italije ne jemlje sploh v poštev pri tej terjatvi. — Pri pogovoru o formalnem postopanju pri likvidaciji, je vprašal poljski delegat, če li ne bilo mogoče vporabiti oba rezervna fonda zato, da se jih zaračuna na račun stanja volnega posojila in to v svrhu zbolšanja kurza. Predsednik je izjavil, da smatra to postopanje za možno ter zaključil sejo s sledečim resmeom:

„Poštna hranilnica zahteva z ozirom na njen poseben karakter popolnoma izjemno postopanje in likvidacija tega zavoda se more rešiti samo potem separatnega dogovora, kakor je to predvideno v členu 215 mirovne pogodbe. To stališče sicer ni bilo pri konferenci gladko sprejeto. Glavni, razveseljivi rezultat je pa bil vendar ta, da so se mogli končno zastopniki raznih nacionalnih držav informirati o vseh detaljih. Predsednik je tudi obljubil da bo pismeno odgovoril na razna druga vprašanja, stavljena mu pri konferenci.“

Ta pismena pojasnila vsehuleto v glavnem sledeče:

1. Poštna hranilnica je zavod stare države. Toda ona ni, kakor druge centralne oblasti stare Avstrije, stopila v likvidacijo po razpadu monarhije, temveč je nadaljevala svoje delo kakor poprej, vsaj dokler ni bilo fizično mogoče občevariti s poštami uradi, kar se je od vseh strani smatralo kot samo od sebe umevno in kar se je tudi pričakovalo. Razlika je bila te v tem, da je hranilnica morala obračunavati s posameznimi poštami upravnimi novih držav mesto z avstrijsko pošto upravo. Ta obračunavanja se deloma še vrše, ker obstoje obračunske terjatve poštno hranilnice navedene v bilanci. Hranilnica je morala končno rekniti promet s poštami uradi nacionalnih držav, prvič, ker je bil sploh poštni promet prekinjen, odnosno oviran, in drugič, ker so stopile nove finančne odredbe, v prvi vrsti zigosanje novčanic. (Dalle priti.)

JUGOSLOVANSKA NOTA O REŠITVI JADRANSKEGA VPRAŠANJA.

LDU. Pariz, 21. (DunKU.) Večina listov je v sporu med Jugoslavijo in Italijo na strani Italije in zahteva, naj Francija in Anglija podpirata italijanske zahteve in da se eventualno uveljavi londonski pakt. Edino „L'Homme Libre“ se zavzema za Jugoslavijo in objavlja natančno besedilo včeraj predložene jugoslovanske note. Nota obsega naslednjih osem točk: 1. Jugoslavija se odpoveduje suverenosti nad Reko. Mesto se internacionalizira in diplomatično zastopstvo poveri zvezi narodov. 2. To velja tudi za Zadar. 3. Orka Lošinj in Pelagruž dobi Italija. 4. Italijanski prebivalci Dalmacije morejo opirati za italijansko narodnost, ne da bi pri tem zapustili ozemlje Jugoslavije. 5. Mednarodni dogovor naj štiti industrijska podjetja, ki so last italijanov. 6. Jugoslavija se strinja z demilitarizacijo dalmatinskih otokov, toda s pogojem, da ostane Vis pri Jugoslaviji. 7. Nikake koncesije glede Voloske in Opatje. 8. Albanija ostane neodvisna,

Jugoslavija pa je pripravljena, podvreči se željam zaveznikov. (Italija zahteva delitev Albanije v severno in južno vplivno območje, pri čemur zahteva fužno sfero zase.)

NOVE TEŽKOČE.

LDU. Pariz, 20. (DunKU.) „Agence Havas“ poroča: Rešitev jadranskega in reškega vprašanja je pri vrhovnem svetu nastela na nove teškoče. Vrhovni svet nastoja na to, da se po potrebi uveljavi londonska pogodba.

REPUBLIKANSKA STRANKA.

LDU. Beograd, 21. Mlajši klub republikancev, ki izdaja v Beogradu svoj list „Republika“, se je spojil z republikanci, ki so pod vodstvom Prodanovića. Delovali bodo sedaj kakor ena stranka, imeli eno enoglasno glasilo in se zaeno udeleževali volitev.

ZADRŠKI ITALIJANAŠI SE RAZBURJAJO.

LDU. Split, 20. (DDU.) Zadnje vesti iz Splita so izzvale v Zadru med Italijanaši velikansko razburjenje. V nedeljo so sklicali shod, kjer

so hoteli protestirati proti razsodbam mirovne konference. Toda italijansko poveljništvo je shod prepo vedalo in obenem dalo po arditih zaščititi stanovanje poveljujočega podadmirala ter oddelke mesta, kjer stanujejo Jugoslovani. Med italijansko vlado globoko potrptost. Zadrski Jugoslovani se obnašajo zavedno, toda trezno, in pričakujejo osvobodjenja ter ujedinitelja s svojimi ostalimi brati.

ITALIJANOV JE 50 MILIJONOV?

LDU. Trst, 20. „Edinost“ piše: „Italijanov je 50 milijonov.“ tako poroča „Osservatore Triestino“, in ker roča „Osservatore Triestino“, in ker ra vedno in vselej pisati edino resnico in nič drugega kot resnico, potem mora to že biti res. Vest v „Osservatoru“ pa se glasi: „Po naj-novejših podatkih osrednjega statističnega urada se more italijansko prebivalstvo na vsem svetu šteti na 50 milijonov, ki se razdeljuje takole: v starih mejah kraljevstva 38 milijonov, v odrešenih zemljah priklonjenih Italiji in zasedenih po naši vojski 4 milijoni (po avstrijski uradni statistiki iz leta 1910. je bilo vseh Italijanov v Avstriji nekaj nad 700 tisoč: prip. LDU.), v inozemstvu v Ameriki, Evropi, Aziji in Afriki 8 milijonov.“ — „Osservatore“ si je nadel res silno povečalo očala da je 700.000 videl kar za 4 milijone! (trj vrste cenzurirane).

Carina na žito v Italiji odpravljena.

LDU. Rim, 21. (DunKU.) Uradni list priobčuje kraljevi dekret, po katerem se do nadaljnjega odpravi carine na žito in moko.

Madžarska mirovna pogodba nesprejemljiva.

LDU. Dunaj, 21. (ČTU.) Člana madžarske mirovne delegacije Apponyi in Teleky sta se na povratku skozi Dunaj izjavila, da je mirovna pogodba nesprejemljiva. Teleky je delal, da se ententa ne bo vmešavala v madžarske naprave. Madžarska si more sama določiti državno obliko in bodočega vladarja.

MILLERANDOVO MINISTRSTVO STROKOVNIAKOV?

LDU. Lyon, 20. (Brezlično.) Vse francosko časopisje se bavi z oceno novega ministrstva in komentira zlasti pohvalno način, kako je Millerand sestavil svoj kabinet, namreč, da je kot prvi poverjenec za sestavo vlade poklical v svoj kabinet deloma može, ki nimajo nobenega političnega imena, ki so pa strokovnjaki za one resorte, katere so prevzeli. O ministrskem predsedniku sanjem pravilo listi skoro soglasno, da je mož jake volje in izredno delovne sile.

MADŽARSKA DELEGACIJA ODOTOVALA V BUDIMPEŠTO.

LDU. Nauen, 20. (Brezlično.) Graf Apponyi je z večim delom madžarske mirovne delegacije odotoval v ponedeljek zvečer iz Pariza v Budimpešto, kjer bo ostal deset dni.

Išče se naslednik Clemenceaua.

LDU. Pariz, 20. (DunKU.) Clemenceau v naslednik v mirovni konferenci še ni določen. Domneva se, da se bo mirovna konferenca v sredo odgodila. Lloyd George odpotuje v četrtak v London. Lord kancelar Birkenhead odpotuje danes. Iz tega sklepalo, da so posvetovanja o izročitvi krivcev končana.

Izročitev Viliama ententi.

LDU. Berlin, 20. (ČTU.) Nizozemska izroči bivšega cesarja Viliama Nemčiji, ki ga mora predati ententi.

LDU. Pariz, 21. (DunKU.) Kakor doznava „Daily Chronicle“ iz diplomatskega vira, bo nizozemska vlada z ozirom na nizozemski zakon, ki dopušča izročitev samo rojstni državi, odklonila izročitev bivšega nemškega cesarja Viliama. V tem primeru je mogoče, da se bodo zaveznički zadovoljili z enostavno internacijo Viliama na Holandskem s pogojem, da bo užival samo omejeno prostost.

DR. LEWIN ARETIRAN.

LDU. Berlin, 21. (DunKU.) „Lokalanzeiger“ javlja iz Bremena, da je bil ondi aretirani vodja berlinskih komunistov dr. Lewin.

Tovariši filozofi! Po naročilu, danem na sestanku 21. t. m. v Akad. menzi, sklicuemo sestanke vseh filozofov na petek, 23. t. m. ob 11. uri v zbornici delnega dvorca. Zadeva važna — pridite vsi! — Čok Svobodni, J. C. Zigon, Trilar J.

Vojno-tehnične delavnice.

Vel delavci soroled na delo!

Osrednje društvo kovinarjev je poslalo na ministra sodruga Kristana daljšo spomenico radi razmer, ki vladajo v tehničnih delavnicah ter vsled nameravanega razpusta omejenih podjetij. Obenem je Osrednje društvo tudi predlagalo, kako naj se delavnice preurede ter prosilo, da naj se vse ukrene, da ne bo delavstvo v sedanjem času postavljeno na cesto. Na našo spomenico smo dobili sledeči brzogovorni odgovor od strani sodruga Antona Kristana. Vseled mole intervencije prevzame vojno-tehnične delavnice ministrstvo železnic, vsi delavci brez izjeme so soroledni zopet na delo.

Ministrstvo za šume in rude: Ant. Kristan.

Pristopajte k izobraževalni organizaciji „Svoboda“.

Dnevne vesti.

Sama nedolžnost jih je...

V „Slovenca“ z dne 21. t. m. skušajo koroški duhovniki v dolgovestnem članku dokazovati „Neureju“, da je bil njegov napad na koroško duhovščino „brezvesten“, ker leta 1914 „duhovniki niso nikdar hujskali zoper Srbe“. Ne bomo tu znova doprinali dokazov, da se je na volno sistematično hultsko tako v klerikalnem časopisu kakor tudi v priznici. Gosposode klerikalci, si naj v to svrhu ogledajo „Črna knjiga“. Koroška duhovščina si je bila baie že o vsem na lasnem leta 1914. In se preji! Niti enega slovenskega duhovnika ni bilo baie na Koroškem ki bi ne bil simpatiziral s Srbijo! „Slovenec“ iz leta 1914, ki je bil tedaj pod Sustersičevo komando, je silno užalil duhovščino, ko je priobčil oni znameniti Sustersičev govor zoper Srbe v „Unionu“. Pokažimo torci častiti koroški duhovščini, kak „srbofil“ da so bili, kako so „delali“ za ujedinitenje, kako so bili „užaljeni“ vsled „Slovenčeve“ gonje proti Srbom, kako so se „zgražali“ nad Sustersičem; kako da jih je „bolelo“, da li Avstrija napadla bratski naš narod! Samo en primer iz „Slovenca“ leta 1914. z dne 12. avgusta:

„Izjava slovenske koroške duhovščine: „Slovenski duhovniki nam javljajo iz vseh krajev koroške ustneno in pismeno, da se širilo proti nim med ljudstvom razna podla sumnjenja, čes, da so srbofil, veleizdajalci ter da so oni krivi vojske. V Podluni je razširjena govorica, da je cela vrsta slovenskih duhovnikov že kaznovana s smrtjo radi veleizdajstva. Vsled tega mora č. duhovščina trpeti vsakovrstna preganjanja, nsovke, da v nekaterih krajih ni varna niti življenja! Nismo si mislili, da se bo zlorabilo to sedanje stisko našega ljudstva v sovraštvo zoper nas. Toda naj bo! Mi ostanemo popolnoma mirni, nač na homo tembohi izpolnjevali svojo državljansko dolžnost proti toliko ljubili Avstriji in v delanju dokazati svoj patriotizem, ki je čist kakor zlato! V cerkvi, na tedi, pri dohodnih podjetjih za „Rdeči križ“ bomo vseskozi na svojem mestu. Zlobneži, ki hočejo izpodkopati naš vpliv, se bodo temeljito zmotili. Njim povemo samo še to, da smo se obrnili na cerkvene in posvetne oblasti, da nas ščitijo na primeren način. Naše geslo je prejkostel: Vse za vero, dom, cesarja! — Sodalitas sacerdotum I. h. ss. Cordis Jesu za koroško. — Val. Limpert, predsednik.“

Res je bila slovenska duhovščina na Koroškem v nekih primerih preganjanja; to ni napravilo srbofilstvo koroške duhovščine, marveč zagrizeno sovraštvo vsenemce do slovenskega, posebno pa še do slovenskega življa, ki je bil Nemcem toliko na potu pri prodiranju na Adrijo! — Toliko v odgovor. Ne moremo si ob tej priliki kat, da vam ne bi ponovno svetovali: Molčite rajši!...

Resnicoljubnost „Slovenca“.

Nakupovalna zadruga, preje Vojna zveza, je poslala v odgovor uredništvu „Slovenca“ na članek „Kalne vode“ sledeči popravek: „Sklicujoč se na § 19. tiskovnega zakona Vas prosimo, da popravite podatke v svojem članku „Kalne vode“ kakor sledi: Ni res, da je „Vojna zveza“ izvozila v Trst 5000 glav živine, res

je, da ni spravila v Trst niti ene glave živine. Ni res, da je spravila „Vojna zveza“ v Trst 50 vagonov moke, res je, da ni izvozila niti enega vagona moke. Ni res, da je spravila v Trst 100 vagonov zella, res je, da je spravila v Trst 4 vagone zella. Ni res, da je izpeljala 4000 komadov svin, res je, da ima dovoljenje izvoziti ta kvantum proti kompenzaciji za manufakturno, kolonialno in špecerijsko blago in da je izvozila za tozadevne dobave en del dovoljene eksportne množine.“

Kje leži denar iz Amerike?

Pred nekaj dnevi so nekateri slovenski listi objavili pritožbe, da se pošiljate denarnih nakazil ameriških Slovencev vrše z velikimi zamudami in zelo neredno, ter da posebno mnogo nakazil od nikoder ni. V tej stvari nas naproša Dr. Ivan Černe, lastnik Gosposdarske pisarne v Ljubljani, ki je v stalni zvezi z različnimi bankami v Ameriki, da naj bomo sledeče polasnilo in pobudo za ureditev tega prometa. Po razpadu stare monarhije in končani svojih volni proti koncu l. 1918, so ameriški Slovenci pričeli pošiljati denar preko raznih držav v Jugoslavijo. Tudi so pričele takrat prihajati razne denarne pošiljave, ki so se nabrale v Ameriki za časa volnlit let. Precej tega denarja je bilo nepotnega vsled starih bančnih zvez preko Nemčije, nekaj malega preko Švice, Francije in Anglije. Naši ljudje zunaj so pač mislili, da so pri nas v srednji Evropi urejene razmere in da bode tudi pošta že redno poslovala, kakor je to pač zuna vedno. O vsem tem se danes ne more biti govora. Direktnega denarnega prometa nimamo niti z bivšimi centralnimi državami, niti z antantnimi, tako, da se vsa nakazila vrše le potim bank, med katerimi je za ameriška nakazila najvažnejša Prva hrvaška štedilnica v Zagrebu. Potem te banke pošila natveč nakazil v Jugoslavijo tudi Frank Sakser v New Yorku. Sredi leta 1918, ko so pričele prihajati pošiljave ameriške, je ta zagrebška banka prešla iz Nemčije veliko množino nakazil, tako da jih takrat ni mogla podelati, posebno, ker jih je bilo vsled malih nakazilnih zneskov mnogo tisoč, še iz leta 1915 in kasneje. Nakazila so prihajala dan za dnem in delo je vsled omejenega števila osebja zastajalo bolj in bolj, dokler ni potem ančni štrajk delo popolnoma za dva meseca ustavil. Za tem štrajkom je prišel tiskarski in pomnilkanje tiskovni, nato markiranje denarja itd., skoro nepregledna veriga ovir. Kakor se je dr. Černe na lici mesta v Zagrebu prepričal, se sedaj pridno podeluje nakazila ter se izvršitev onih za Slovenijo izroča Ljubljanski kreditni banki, da jih ona razpošilja. Morebiti bi bilo umestno objaviti v listih v oglasnem delu številke nakazil, ki so že tu, a še niso mogla priti na vrsto, da bodo oni, kojih nakazilne številke niso že pri bankah, nakazila v Ameriki urgirali, ter se na ta način dožene, kje je denar ostal. S tem bi se vsem, ki težko čakajo na te novce, najhitreje pomagalo.

Proti navijanju cen.

Prijatelj lista nam piše: Kakor je razvidno iz njegovih poročil, pričel je državni urad zoper navijanje cen, verižnike in tihotapce z energičnim delom, koljeza vpliv se bo kmalu povsod pokazal. Pri tem mu na moramo kosumenti iti na roko. Dva sredstva imamo, da se ubranimo verižnikov in navijalcev cen. Na eni strani se vsi organiziramo v zadruge, da se tako glede najvažnejših potrebščin, živil, obleke in obutve, osamosvolimo od trgovcev. Prilika v to le dovelj. Imamo močno konsumno organizacijo, Nakupovalno zdruogo itd. Če bodo trgovci uvideli, da nismo nanje navezani se bodo kmalu zopet začeli zadovoljevati z običajnim meščanskim dobičkom, kakor je bil pred vojsko v navadi. Ako bodo za sedaj ori tem trpeli tudi oni pošteni trgovci, ki so se ves čas držali solidnih cen, ni to naša krivda, za to pa moralo tudi ti trgovci sodelovati, da se iztrebi vsi izrodki njihovega stanu, ki so danes tako pogosti. Na drugi strani pa moramo državnemu uradu zoper navijanje cen brezobzirno naznaniti vsak slučaj veriženja, navijanja cen itd., ki ga zasledimo. Če prodaja na pr. kake trgovce vkljub strogim uradnim predpisom blago dražje, kakor ga ima označenega v izložbi, če je kake trgovce brez vsakega povoda ene-mu in istemu predmetu v izložbi povišal ceno od Miklavža do božiča za 30 odstotkov ali če dobiš kak splošno znan predmet pri enem tr-

nik. 2400 kg. uradniki pa do 1200 kg. Delavci si bodo kuhali kosilo pri solcu. Mislimo torej, da te dolžnost gospodov, ki so za to nastavljeni, da se za stvar obdržijo in vendar enkrat preskrbe tudi za delavstvo premož!

Kulturni mošje iz Ptuj.

Povsod se razpravlja o blaženih kulturi. Tudi pri nas v Ptuj. Imamo namreč par za kulturo zaslužnih

mož, ki so že mnogo stari na polju vzgoje. Tako je pred dobrim letom prišel k nam profesor. Takol je hotel reorganizirati »Sokola« v Ptuj in ptujski okolici. Kjer je bil za časa svojih početnih oskrbnik nekega gradu. Delo mu sicer ni uslo, bil pa je celo že na tem, da ustanovi trgovsko agenturo. Končno ga je krata usoda zopet napravila akademično naobraženim profesorom, ki razširja svojo kulturo tudi po gostilnah

na prav energičen način. Njegovo glavno načelo je: Mladina se mora vzgajati le s silo. Iztebati se treba vse uporne duhove. Če kdo ne uboga, naj govore klofute. Isto načelo mora veljati pri odraslih. Če se kdo pregreši s kakim, recimo prevratnim in upornim dejanjem, kar »mož« za vrati! Kot kulturni mož je ta gospod profesor seveda posebej velik prijatelj izobraževalnega društva »Svoboda«, kateremu bi nalašč zavel že

pogrebno žalostinko! Za enkrat pa še ni tako hudo!

STRANKIN TISKOVNI SKLAD,

Peti izkaz.

Nab. p. št. 387 in 585 sodr. Erbežnik, Maribor 217 K, n. p. št. 426 sodr. Premžak. Studenci p. Maribor 161 kron, n. p. št. 331 žel. org. Maribor. sodr. Gajšek 142 K, n. p. št. 26 sodr. Jožica Trohar, Sava-Jesenice 227 K.

n. p. št. 19 sodr. Kopač, Spod. Šiška 132 K 60 vin., n. p. št. 21 org. usnjarijev, Soštanj, sodr. Hudebnik 390 K, n. p. št. 411 sodr. Cesar. Ljubljana 109 K 80 vin., »Star socialist«, Ljubotomer 2000 K; skupaj 3382 K 40 vin.; Dosedaj izkazanih 8284 K 41 vin.; skupna vsota 11.666 K 81 vin.

Izdajatelj Ivan Mlinar.

Odgovorni urednik: Rudolf Golouh. Tisk »Učit. tiskarne« v Ljubljani.

Vsemogočnemu je bilo ljubo poklicati predse našega nadvse ljubega, zlatega soproga, očeta, starega očeta in tasta, gospoda

Antona Skerl,

bivšega cestnega mojstra in posestnika iz Gorice,

po kratki in mučni bolezni dne 20. t. m. ob pol 6. uri popoldne.

Pogreb predragega blagopokojnika bo v petek, dne 23. t. m. ob 3. uri popoldne iz hiše žalosti Sp. Šiška, Zibertova ulica št. 227, na pokopališče v St. Vidu nad Ljubljano.

V Ljubljani, dne 21. januarja 1920.

Karolina Skerl roj. Maner, soproga

Angela, por. Nebesar-ova, Antonija, Karla, Zoran, Helena, Ana, Stanko, otroci.

Vladimir Nebesar, zet. M. Feuka, vnukinja.

Mestni pogrebni zavod v Ljubljani.

Splošno mizarstvo

Pavla Nikolajeviča v Ljubljani, Spodnja Šiška, Kamniška ul. 186, v lastni hiši se priporoča v napravo vsakovrstnih mizarstvih del. Tudi se dobi gotova sobna in kuhinjska oprava itd. Izvršitev solidna in po nizkih cenah. Prosim blagohotnih naročil. 91

NOVO POHIŠTVO

za trgovino mešanega blaga se prodaja.

Kje pove upravništvo. 98

Prodaja se: stroji za pekarno, blagajna (sist. National), 1 lovski voz in druge stvari.

Poizve se pri kranjski stavbeni družbi v Ljubljani, Levstikova ulica št. 19. 65

Miši, podgane, stenicice, škurki!

Izdelovanje in razpošiljanje preizkušene radikalno učinkovitega uničevalnega sredstva, za katero vsak dan dobajojo zahvalna pisma. Za podgane in miši K 6-; za ščurke K 6-; posebna močna tinktura za stenicice K 6-; uničevalce moljev K 3-; prašek proti mrčesom K 5-; mazilo za človeške uši K 3-; mazilo proti ušem pri živalih K 3-; prašek za uši v obleki in perilu K 3-; prašek proti perilom ušem K 3-; tinktura proti mrčesu na sadju in zelenjavi (uničev. rastlin) in uraviljam K 3-. Pošilja po povzetju. Zavod za pokončevanje mrčesa M. Jünker, Zagreb 40, Petrijska ul. 3/III. 14

Ivan Jax in sin

Ljubljana, Dunajska cesta 15. Šivalni stroji in stroji za pletenje.

Izborna konstrukcija in elegantna izvršitev iz tovarne v Lincu. Ustanovljena l. 1867. Vozenje poučuje brezplačno. Popravila sprejemajo. Lastna delavnica. 49

Pisalni stroji, Adler.

Kolesa iz prvih tovarov. Dürkopp, Styria, Waffelnrad.

Lokomobilo

120 do 140 HP

event. stalne naprave kupi Stab. družba d. d. Ljubljana, 59 Levstikova ulica 19.

Šivilje,

dobro izurjene, se proti dobri plači takoj sprejmejo pri tvrdki

Vertnik & Žnidar, Ljubljana, Poljanska cesta 12.

Nova smrt

za podgane in miši, katere se zamore popolnoma in zanesljivo zatreti le z novo, 10 let rabilno iznajdbo, je avtomatična past »Samostavljanka«. V eni noči se lahko vjame 20-30 miši ali podgan. Za uspeh jamčijo mnogobrojna priznanila pisma. Cena z navodilom za 1 komad I. vrste, nekoliko večja K 25-; II. vrste, malo manjša K 16-; Cenjena naročila se prosijo od »Samostavljanka« na Anončni zavod Drago Beseljak v Ljubljani, Cankarjevo nabrežje 5. 918

Naznanjam slavnemu občinstvu, da sem prišel v Domžale št. 166 sedlarsko in tapetniško obrt. Vsa v to stroko spadajoča popravila bodo najceneje in točno dovršena. Z odličnim spoštovanjem Martin Mali, sedlar in tapetnik.

Priporoča se trgovina z železnino in poljedelskimi stroji

ZALTA & ŽILIC

Ljubljana, Marije Terezije c. 10 (Gospodarska cesta.)

Izobraž. društvo Svoboda podr. Hrastnik

pevovodjo. Plača po dogovoru. Služba stalna. Ponudbe do 31. jan. 1920 na podružnico Hrastnik.

I. jugoslov. zlatarska delavnica

A. Fuchs, Ljubljana, Selenburgova ulica 1. 6.

Kupujem staro zlato, srebro, kakor tudi briljante, demante po najvišjih dnevnih cenah. Priporočam veliko zalogo zlatnine, srebrnine, ur, briljantov itd. Popravila in nova dela se šujejo v lastni delavnici točno in solidno.

Kupim vsako množino cinkainsvinca

po najvišjih cenah.

M. Ussar, Kleparnica, Maribor, Schillerjeva ulica 17.

Zanesljivega mlinarja

106 Kolinska tovarna v Ljubljani.

Sladna kava

znamka

Vardar

v zavitkih po 1/2 in 1/3 kg

Tovarna:

Jovo Gogovič Nova Gradiska

Zaloga za Slovenijo:

Podružnica Jovo Gogovič

Maribor, Glavni trg 21.

Splošno kreditno društvo v Ljubljani,

registrovana zadruga z omejeno zavezo

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. do 18. ure in jih obrestuje po čistih

4%

Rentni davek plača društvo iz svojega. Obresti se kapitalizirajo polletno. Večje in stalne vloge se obrestujejo po dogovoru.

Posojila daje svojim zadržnikom proti vknjižbi, na osebni kredit proti poročstvu ali zastavi vrednostnih papirjev. Menice se eskomptujejo po bančni obrestni meri.

Edini, res delavski denarni zavod.

61

Valentin Maček tovarna Domžale, prejema vsako soboto na Sv. Jakobu trgu v Ljubljani stare ženske in moške klobuke v popravilo. Druge dni v tednu pa jih rokira zame g. Kovač pri »Virantu«, Zvezdarska ul. 1.

Gospod, ki je na sveti večer v Zidanem mostu prenočeval, na zezglasi ker se je njegov etni za smodke našel.

Dva vajenca in par pomočnikov sprejme **Jerna Pinač**, slikar, Ljubljana, Martinova cesta 8. 120

Sivane stroje, rabljene, dobro ohranjene, njene in stojala kupuje po najvišji ceni (franko Ljubljana) Josip Petelin, Ljubljana.

Ljudska tiskarna Maribor

d. d. v Ljubljani

naznanja, da je kar najmoderneje opremljena in da izvršuje vsa v tiskarsko stroko spadajoča dela.

Izvršuje:

knjige, brošure, računske zaključke, cenike, lepake, letake, vabila, trgovske račune, razpredelnice, pisma in zavitke, osmrtnice, posetnice itd. v eni ali več barvah od najfinejše do najpreprostejše vrste.

Vse lično in po zmernih cenah.

Konsumna društva, zavodi, organizacije, razna društva, trgovci in obrtniki Priporočamo Vam, da se trdno oklenete te najbolj zmogljive tiskarne v Mariboru.

92

Došlo

prvovrstno angleško blago za žakete, modne hlače, obleke itd. Na zalogi velika izbira doma izgotovljenih oblik za gospode in dečke ter vsakovrstnega manufakturnega blaga, srajce, samoveznice, športnih čepic, nogavice itd.

Invalidi in domu se vračajoči vietniki primeren popust!

Prva kranjska razpošiljalna:

Schwab & Bizjak

Ljubljana, Dvorni trg 3.

Pod Narodno kavarno.

Lastni modni atelje.

Zajčje kože

od divjih in domačih kupuje po najvišjih cenah

Ivan Smigovec, Soštanj,

izdelovalnica klobukov, zamenjava tudi klobuke vseh vrst za kože.

SLOVENSKA ESKOMPTNA BANKA

LJUBLJANA, SELENBURGOVA UL. 1.

Interesna skupnost s hrvatsko eskomptno banko in srbsko banko v Zagrebu.

Izvršuje vse bančne transakcije najkulantneje.

SPREJEMA: vloge na knjižico in na tekoči račun proti najugodnejšemu obrestovanju.

KUPUJE in PRODAJA: devize, valute, efekte itd.

ESKONTIRA: menice, terjatve, fakture

Brzojav: ESKOMPTNA.

DAJE: kredite in predujme na blago, efekte itd.

IZDAJA: akreditive na vsa tu in inozemska mesta.

POSPEŠUJE: trgovino, industrijo ter uvoz in izvoz.

Int. telefon št. 146.

„ITO“ „Sarko“ „ITO“

Novo, po sestavi in načinu zdravljenja od vseh dosedanjih mazil bistveno razlikujoče se sredstvo proti srbečici in garjemu. Vsaka garnitura, zadostujoča za eno odrasčeno osebo, sestoji iz »SARKO« mazila št. 1, »SARKO« mazila št. 2, »SARKO« prah za posipanje, in natančnega navodila uporabe. Cena 16 K, po pošti 18 K. Izdeluje in razpošilja: **Lekarna pri srebrnem soku, Brežice.**

Štedite s podplati!

Usnjati nabitki z žeblički, za moške in ženske čevlje, garnitura po K 2, za otroške po K 150, se zopet dobivajo v ljubljanski zalogi tovarne »PEKO« - čevljev

PETER KOZINA & Co., Ljubljana, Breg 20.

Preprodajalec popust! Preprodajalec popust!

Sprejmeta se takoj dva pridna zanesljiva trezna hlapca

k boljšim konjem, proti dobri hrani, oskrbi ter visoki plači.

Ponudbe na: **Emonska cesta 8. II. pisarna.**

Ravno tam se sprejme tudi izvežban trgovski sluga.